

ETISKE RETNINGSLINJER FOR FOKEVALGTE OG MEDARBEIDERE I LIER KOMMUNE

Vedtatt i kommunestyret 01.04.2025

1. Formål og virkeområde

Som en demokratisk styrt samfunnsorganisasjon er Lier kommune avhengig av tillit og et godt etablert omdømme. Kommunens etiske retningslinjer beskriver våre grunnleggende verdier, prinsipper og retning for høy etisk praksis. Kjennskap til, og respekt for dette verdigrunnlaget, systematisk refleksjon over dilemmaer og en atferd i samsvar med uttrykte holdninger, er avgjørende.

De etiske retningslinjene gir ikke en detaljert instruks om handlinger i det praktiske liv. Hver enkelt folkevalgt og medarbeider har et selvstendig ansvar for egne handlinger og at disse faktisk er i tråd med de etiske retningslinjene som er vedtatt for kommunens virksomhet. Varsling gjør det mulig å rette opp kritikkverdige forhold. Som arbeidsgivere og rollemodeller skal folkevalgte og ledere spesielt legge til rette for etisk refleksjon. Lier kommunes etiske retningslinjer er både plattformen for å bearbeide problemstillinger internt og signalisere utad hva vi står for. De vil bli brukt som tolkningsgrunnlag både forebyggende og i vurdering av konkrete tilfeller. Kommunens Etikklakat og Varslingsplakat er en del av de etiske retningslinjene.

2. Kommunens verdigrunnlag og etiske prinsipper

Lier kommune har som visjon å være «*Grønne Lier – for alle innbyggere*». Visjonen, sammen med våre kjerneverdier – *åpen, tilgjengelig og etterrettelig* – danner grunnlaget for hvordan vi opptre som ansatte og representanter for kommunen. Vi skal møte innbyggere, kolleger og samarbeidspartnere med åpenhet og respekt, være til stede og tilgjengelige, og ta ansvar for at vi handler redelig og etterrettelig i alt vi gjør.

Lier kommune bygger sin virksomhet på følgende verdier:

- **Åpenhet** – vi skal være en kommune preget av innsyn, informasjon og deltakelse.
- **Redelighet** – vi skal opptre ærlig, rettskaffent og med respekt for innbyggere og kolleger.
- **Tilgjengelighet** - vi skal være til stede for innbyggerne og hverandre, og bidra til en inkluderende og imøtekommende kommune.
- **Lojalitet** – vi skal følge lover, regler og vedtak, men samtidig ha rom for å si fra om kritikkverdige forhold.
- **Habilitet** – vi skal opptre upartisk og sørge for klare roller og ansvar.
- **Ansvarlighet** – vi skal forvalte fellesskapets ressurser effektivt og bærekraftig.

- **Bærekraft** – vi skal jobbe aktivt for en miljøbevisst og etisk ansvarlig forvaltning.
- **Menneskerettigheter** – vi skal respektere arbeidstakerrettigheter og bekjempe diskriminering, barnearbeid og tvangsarbeid.

3. Åpenhet

Åpenhet skal prege alle ledd i Lier kommune. Selv om opplysninger etter loven kan unndras offentligheten, betyr ikke det at de uten god grunn skal hemmeligholdes. Innbyggernes kontroll med forvaltningen forutsetter at allmennheten får innsyn i forhold som ved nærmere ettersyn og diskusjon kan forbedres eller være kritikkverdige. En åpen organisasjonskultur betyr også at ulike syn og kritikk blir hørt, vurdert og respektert.

4. Redelighet

Folkevalgte og medarbeidere skal opptre åpent, ærlig og rettskaffent i møte med befolkning, brukere, samarbeidspartnere og hverandre. Kommunens informasjon skal være korrekt, relevant og tilstrekkelig til å skape tillit hos innbyggerne.

5. Tilgjengelighet

Lier kommune er til for innbyggerne. Vi har et særlig ansvar for å opptre med tilgjengelighet, imøtekommenhet og respekt i alle møter og all kommunikasjon. Som folkevalgte og medarbeidere skal vi gjøre informasjon, tjenester og beslutningsprosesser forståelige og tilgjengelige for alle, uavhengig av bakgrunn, forutsetninger eller livssituasjon. Språket vi bruker skal være klart og vennlig, og utformes med omtanke for hvordan det kan oppleves. Vi skal bidra til trygghet og tillit gjennom måten vi kommuniserer på, og legge til rette for reell medvirkning, forståelse og dialog

6. Habilitet og rolleklarhet

Folkevalgte og medarbeidere skal opptre upartisk og praktisere likebehandling. Kommunens interesser og personlige interesser skal ikke blandes. Den enkelte har ansvar for å opplyse om egen habilitet. Dobbeltroller og rollekombinasjoner som kan føre til interessekonflikter, skal unngås. Kommunens styremedlemmer og ledere må registrere relevante verv og økonomiske interesser i offentlige registre.

7. Kritikkverdige forhold og varsling

Varsling er å si fra om kritikkverdige forhold til noen som kan gjøre noe med det. Alle som varsler om mulige bekymringer eller kritikkverdige forhold, skal kunne gjøre dette uten frykt for represalier. Ethvert varsel skal undersøkes, og den som blir varslet har ansvar for å sikre en trygg og forsvarlig oppfølging av saken. Varslere kan velge å være anonyme, men kommunen oppfordrer til å varsle med navn for å sikre bedre oppfølging.

8. Ytringsfrihet, lojalitet og taushetsplikt

Alle medarbeidere og folkevalgte har som samfunnsborgere ytringsfrihet, og kan delta i den offentlige debatten. Kommunen skal sikre åpenhet og informasjonsflyt internt.

Ytringsfriheten innebærer retten til å si sin mening, også kritisk om forhold i kommunen, uten frykt for sanksjoner. Ansatte og folkevalgte har rett til å ytre seg kritisk om forhold som berører deres arbeid, så lenge det ikke krenker taushetsplikten eller undergraver kommunens troverdighet. Kommuneledelsen beslutter hvem som uttaler seg på kommunens vegne.

9. Gaver, fordeler og korrupsjonsforebygging

Folkevalgte og medarbeidere skal ikke utnytte sin stilling til å oppnå personlige fordeler eller gaver av en art som kan påvirke eller være egnet til å påvirke handlinger, saksforberedelser eller vedtak. Smågaver av lav verdi kan aksepteres, men større gaver skal returneres med en begrunnelse, og nærmeste leder skal orienteres. Graden av oppmerksomhet skal aldri være slik at den kan påvirke beslutningsprosesser eller gi mistanke om påvirkning. Kommunen skal ha retningslinjer for vurdering av interessekonflikter. Reise- og oppholdsutgifter skal dekkes av kommunen, og unntak for dette skal bare skje etter avtale med kommunedirektør for ansatte og ordfører for de folkevalgte.

10. Privat bruk av kommunens utstyr

Kommunens utstyr, som biler, tilhengere og maskiner, skal som hovedregel kun benyttes i kommunens tjeneste. I særskilte tilfeller kan virksomhetsleder likevel beslutte at utstyr kan lånes ut. En forenklet kontrakt for utlån skal da inngås, hvor det fremkommer at låntaker bærer den fulle risikoen for skader, påløpte utgifter eller andre indirekte kostnader.

11. Internkontroll og risikostyring

Internkontroll er en del av kommunens samlede egenkontroll og skal sikre at lover og forskrifter følges. Dette inkluderer vurdering av korrupsjonsrisiko, anskaffelsesprosesser og habilitetssaker. Kommunen skal ha gode kontrollrutiner for å hindre misbruk av offentlige midler og makt.

12. Implementering og opplæring

For å sikre at etiske retningslinjer er godt kjent og forstått, skal de:

- Være lett tilgjengelige for alle ansatte og folkevalgte.
- Inngå som en del av introduksjonsprogrammet for nye medarbeidere og folkevalgte.
- Være tema i jevnlig opplæringsøkter og refleksjonsarenaer.
- Aktivt brukes i lederskap og i utvikling av arbeidskultur i kommunen og kommunens selskaper.
- Inkludere årlige vurderinger for å sikre etisk forsvarlig drift.

Lier kommune skal regelmessig evaluere og oppdatere de etiske retningslinjene for å sikre at de er relevante, i tråd med beste praksis og overholde gjeldende standarder.

